

Enclaves en de rol van OSGeo in het onderwijs

Keywords
onderwijs, OSGeo, EduGIS, klimaatverandering, politiek, 2024

1985 - 2020

2004 -

2021 -

søvn

A lasting solution
for teeth grinding
& clenching

SOVN smart earbuds detect and interrupt grinding and clenching, in real-time. So you can get your restful sleep back.

Request early access by joining our waitlist.

Enter email address

JOIN WAITLIST

CES INNOVATION AWARDS 2023

A smartphone displays the SOVN app interface, showing a sleep score of 84 and a graph of activity levels over time. Next to it are two white, ergonomic earbuds.

supersola

Zonnepaneel met stekker

Makkelijk zelf te plaatsen

The logo for supersola features a stylized green and grey sun-like icon followed by the brand name in a bold, sans-serif font.

Sharesquare

Motiveer je team met
virtuele aandelen

Creëer een gezonde prestatiecultuur door werknemers te belonen o.b.v. bedrijfswaarde en -resultaten, mét voorafgestelde doelen.

finbuddy

wil jij ook
meer
overzicht in je
uitgaven en
inkomsten?

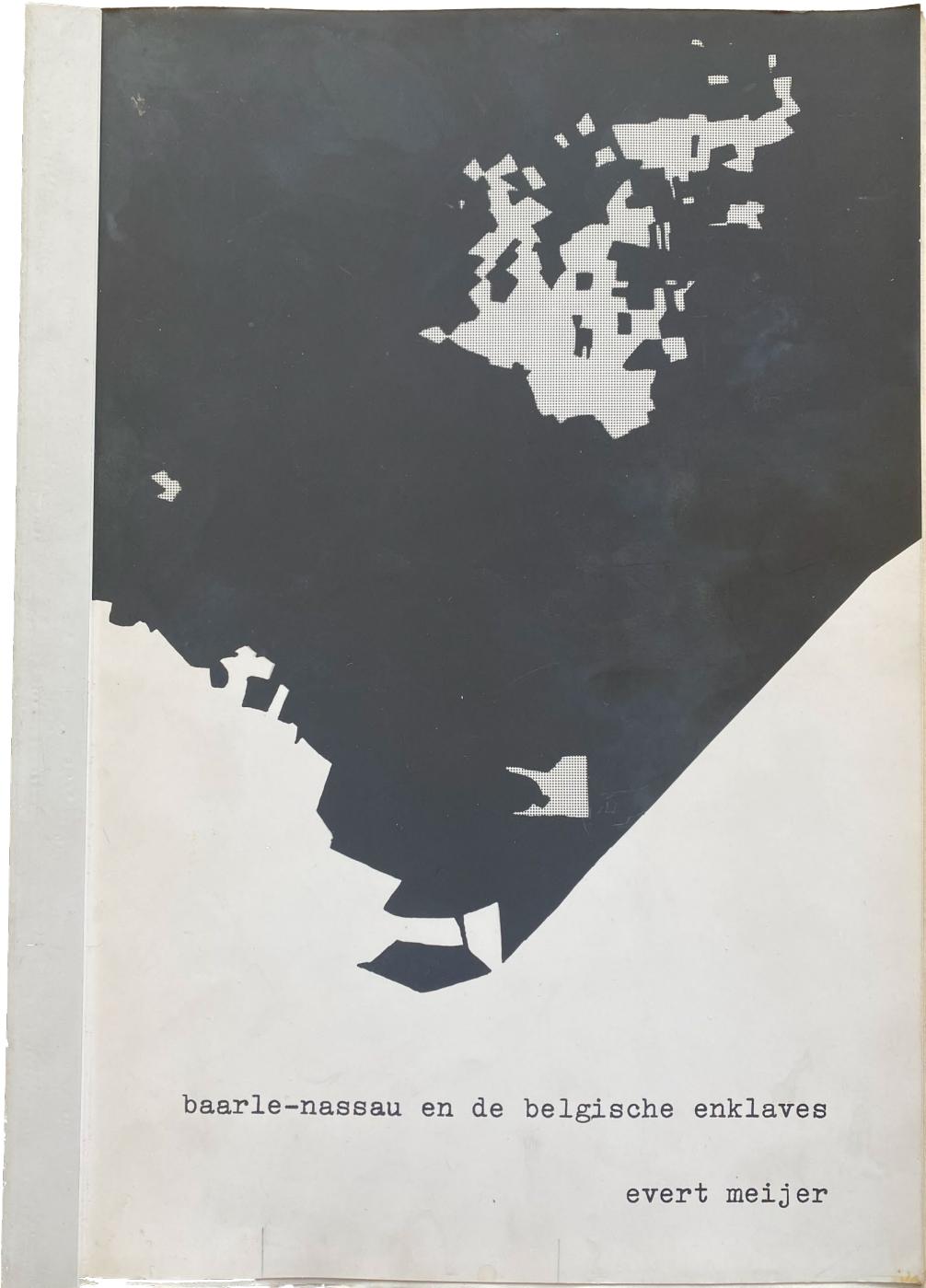
An illustration of a person sitting at a desk with a laptop, looking at a wall calendar. The calendar shows a month with various colored boxes and icons representing different types of transactions or categories.

STARNUS

Integrate Robots In Days

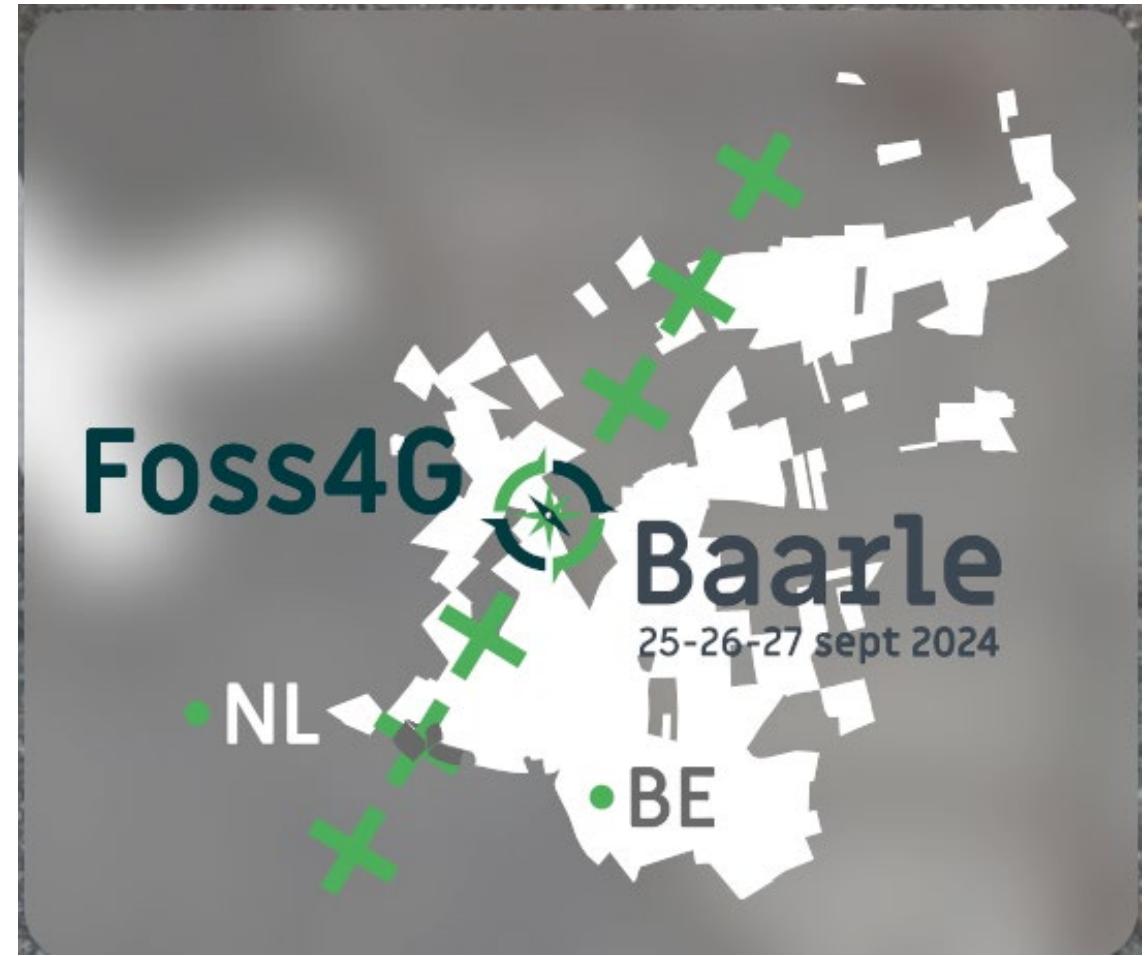
The Starnus logo consists of a stylized, symmetrical gray infinity symbol shape.

One AI Platform
For All Industrial Automation IT Integrations

baarle-nassau en de belgische enklaves

evert meijer

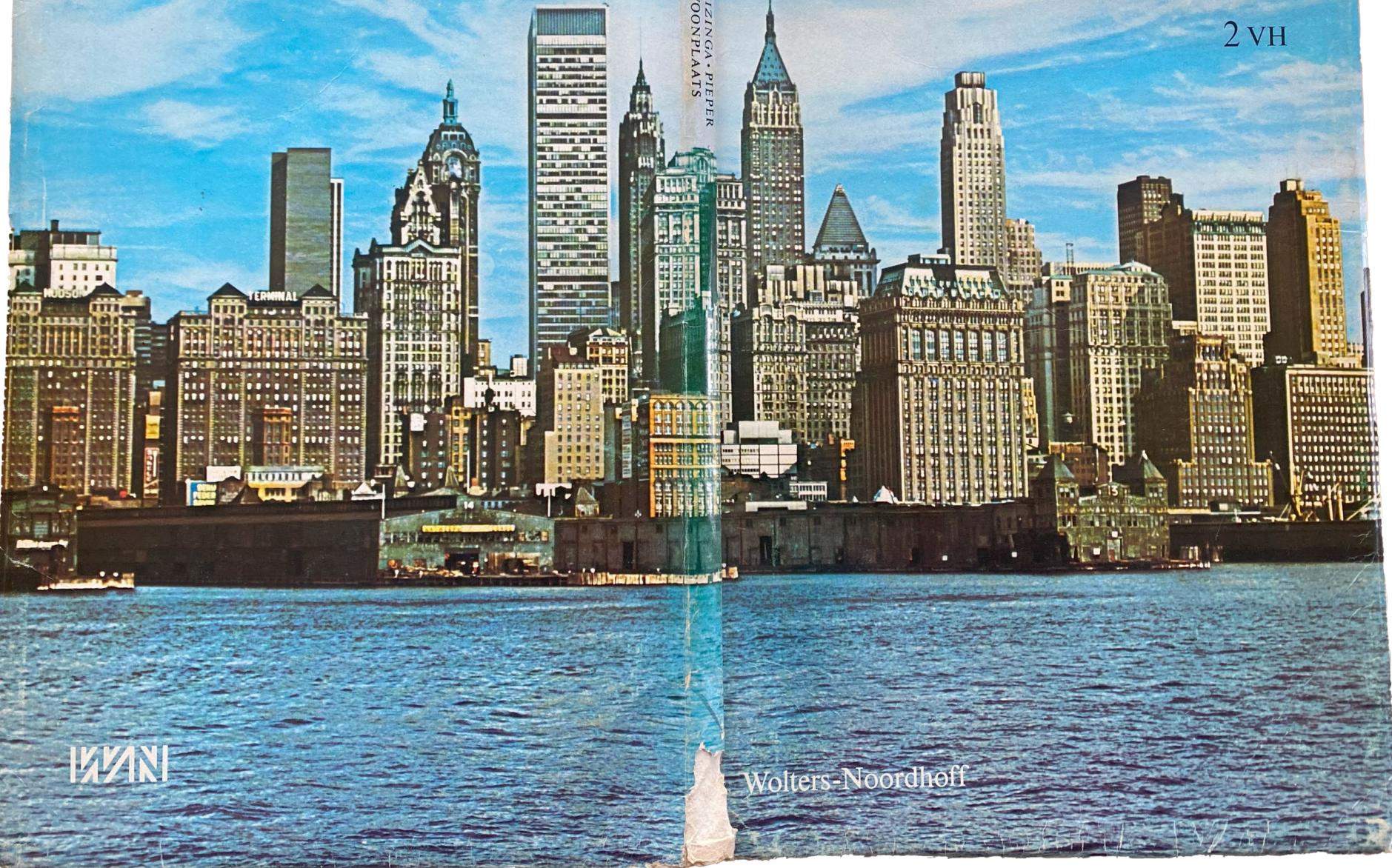

1970

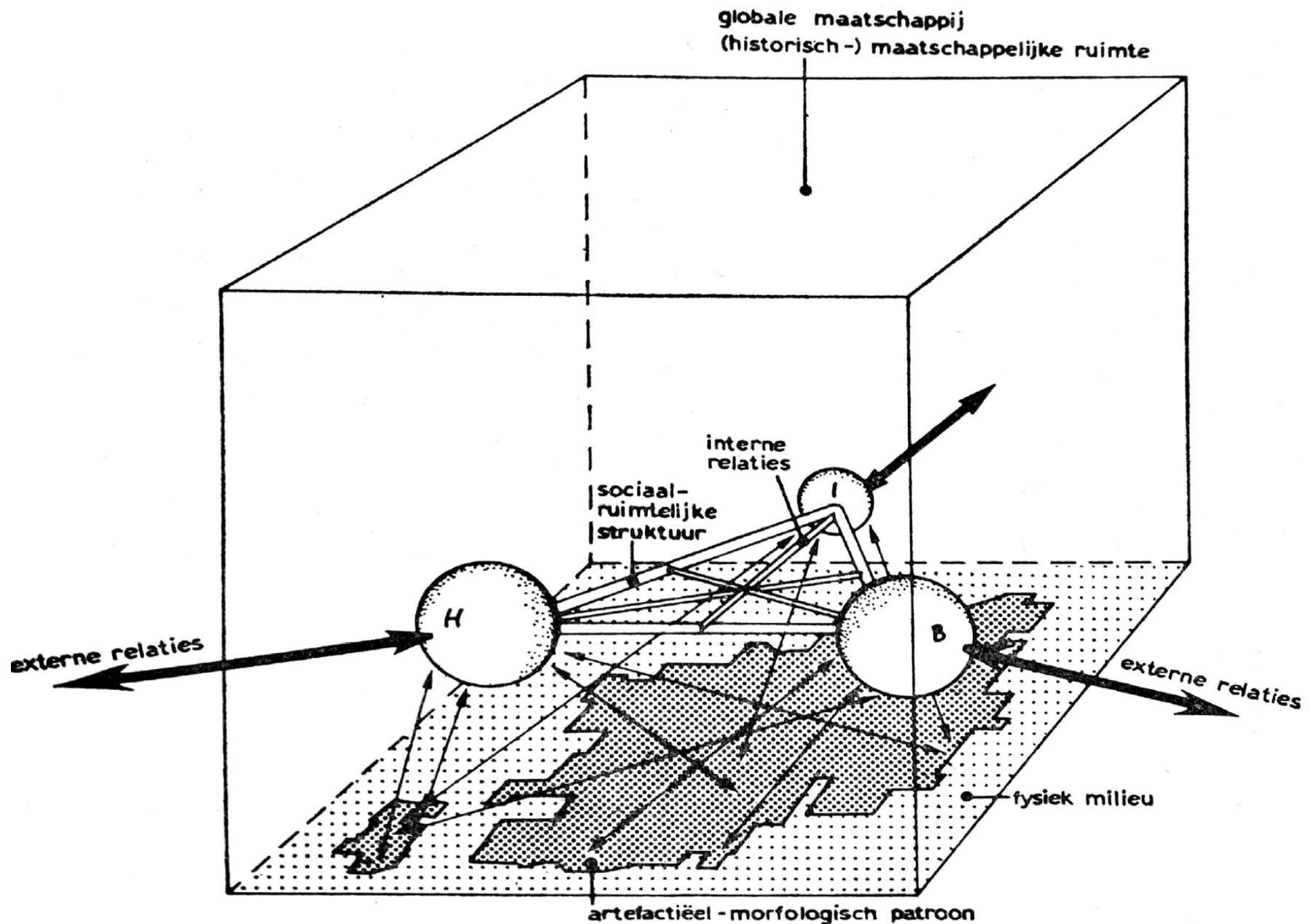
De aarde, onze woonplaats

2 VH

Wolters-Noordhoff

H = huishoudens

B = bedrijven

I = overige (gelokaliseerde) instellingen

baarle-nassau en de belgische enklaves

evert meijer

Inhoud

Voorwoord - 4

I Inleiding - 5

Probleemstelling en opzet van de skriptie - 8
Een eerste indruk van de gemeente - 8
Vooruitblik op de overige hoofdstukken - 10

II Enklaves - 12

Ontstaan en voortbestaan van enklaves - 15
Huidig aantal en de betekenis van de hedendaagse
enklaves - 17
Bijzondere kenmerken van enklaves - 18
Beschrijving van een aantal enklaves - 20

III Het ontstaan en voortbestaan van de Belgische enklaves - 24

Ontstaan - 24
Voortbestaan - 27
Pogingen tot opheffing - 30

IV Recente ontwikkelingen omtrent de enklaves - 35

De betwiste percelen nrs. 91 en 92 Sectie A,
Zondereigen - 35
De definitieve grensafbakening - 37
Het aantal enklaves - 40
Wettelijke regelingen - 43

V Het fysisch milieu - 45

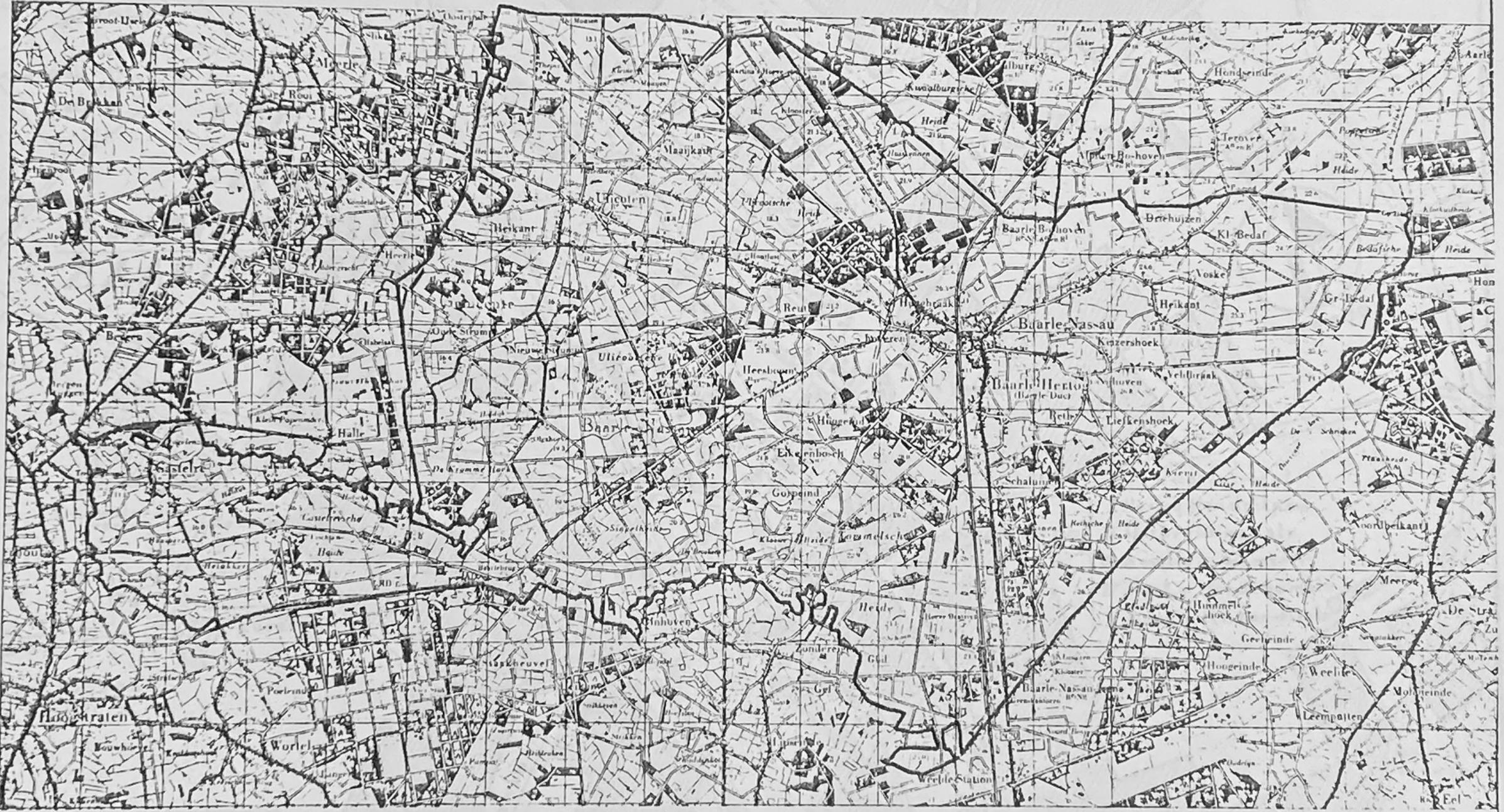
Geologie - 45
De bodem - 46
De waterstaat - 47

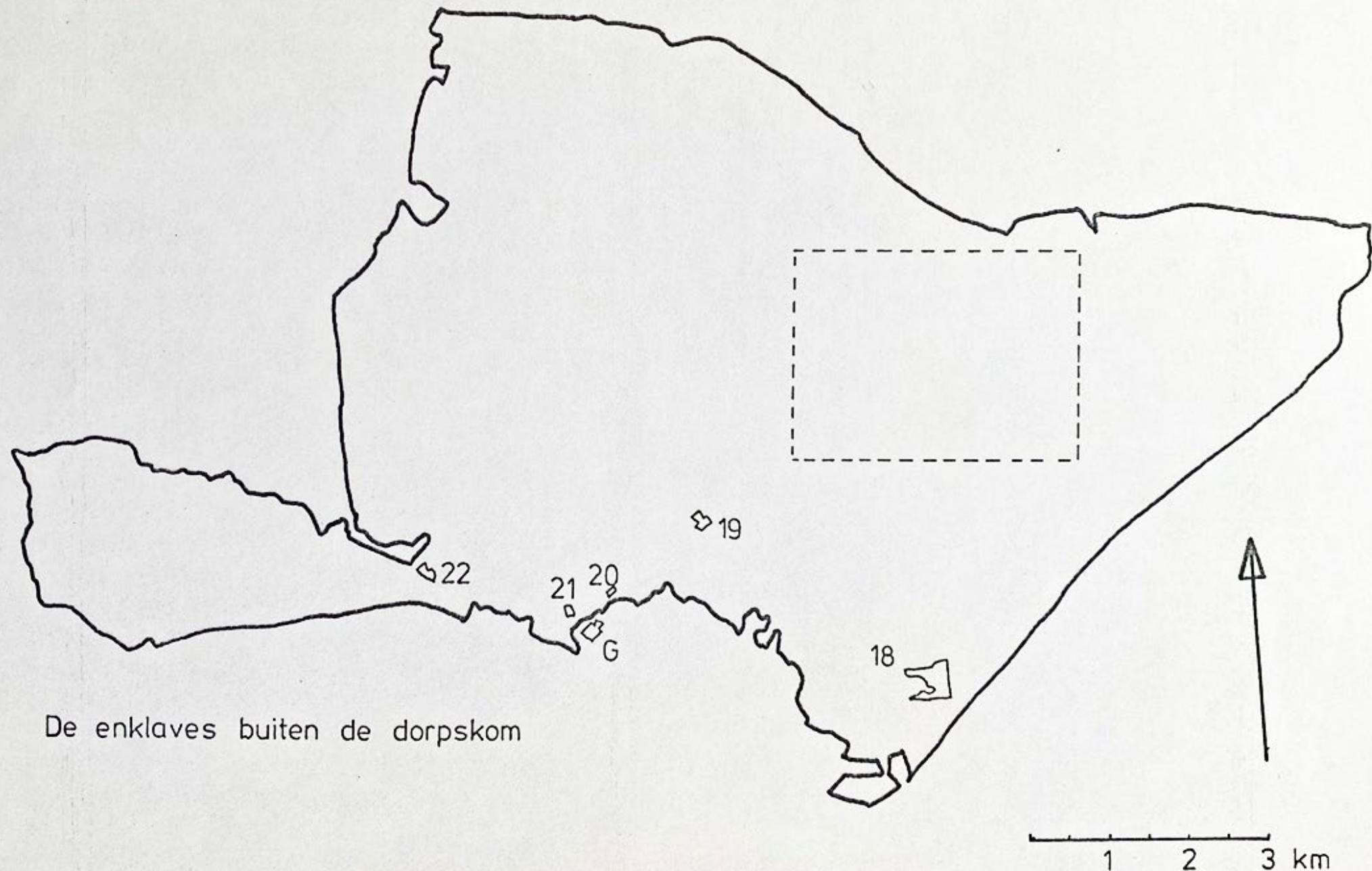
VI Het krans-akkerdorp Baarle - 49

VII Het huidige Baarle en de invloed van de enklaves - 57

Huishoudens - 57
Bedrijven - 68
A Landbouw - 68
B Industrie - 75
C Diensten - 76
Overige gelokaliseerde instellingen - 82
Infrastructuur - 86
Samenvatting van de invloed van de enklaves - 89

Literatuurlijst - 92

De enklaves buiten de dorpskom

1 2 3 km

Wat doe je met spaarbewijzen als je nu geld nodig hebt?

Eenvoudig binnenstappen bij een van de kantoren van de Femis-Bank. Daar kunt u alle spaarbewijzen aan toonder van alle Nederlandse banken tussentijds wèl verzilveren. De Femis-Bank pakt geldzaken nu eenmaal anders aan. Dus u hoeft niet tot de einddatum van uw spaarbewijzen te wachten met die verbouwing, die nieuwe keuken, die droomreis, caravan of andere wensen. Ze kunnen morgen waar worden, als u vandaag bij ons binnenstapt. U kunt ook eerst bellen of een folder aanvragen bij: Femis-Bank, antwoordnummer 3000 Rotterdam.

de Femis-Bank net even anders

Rotterdam:

Westblaak 141, Montaubanstraat 21,
tel. 010-333310 tel. 03404-24100

Zeist:

Montaubanstraat 21,
tel. 03404-24100

Baarle-Nassau:

Hoogbraak 1,
tel. 04257-9518/8167

wij zijn elke dag geopend van 09.00—16.00 uur .

FEMIS-BANK

vertegenwoordigd door owel & co's internationale registered trust company n.v., hoogbraak 6, baarle-hertog

H. J. Owel: „Hoe maak je zwart geld wit? Hoe krijg je een schaduwconomie legaal? Dat is mijn terrein . . .”

Vragen gesteld door leden van de Kamer, met de daarop door de Regering gegeven antwoorden

488

Vragen van het lid **De Kam** (P.v.d.A.) over de *Femis Bank*. (Ingezonden 6 oktober 1977)

1 Heeft ook de Minister advertenties gelezen, waarin de Femis Bank haar diensten aanbiedt?

2 Wat is de rechtsvorm van de Femis Bank? Waar is haar juridische zetel?

3 Is de Femis Bank gehuisvest in een pand, plaatelijk bekend als Baarle-Nassau, nummer 1 én als Baarle-Hertog, nummer 6?

4 Kan de Minister bevestigen dat de Belgisch-Nederlandse grens door de voordeur van dit bankgebouw heenloopt, met dien verstande dat blijkens oude kadasterkaarten het pand zelfs tot tweemaal toe door de grens gesneden wordt?

5 Is het waar dat de Femis Bank (juridisch) bestaat uit een Belgische en een Nederlandse eenheid, zodat feitelijk sprake is van twee bankvestigingen onder één dak?

6 Is tenminste het Nederlandse deel van de Femis Bank – afgaande op de beschikbare feiten – niet een kredietinstelling in de zin van artikel 1, eerste lid letter a, van de Wet Toezicht Kredietwezen van 21 juni 1956, Stb. 427?

7 Als Femis Bank niet voorkomt in het register van kredietinstellingen, als be-

doeld in artikel 2, eerste lid van de Wet Toezicht Kredietwezen, betekent dit dan – onder veronderstelling dat in het verleden door Femis Bank is voldaan aan het voorschrift van artikel 4 Wet Toezicht Kredietwezen – dat de eigen middelen minder dan f 100 000 bedragen?

8 Heeft de Nederlandse Bank – met gebruikmaking van de haal in artikel 8 Wet Toezicht Kredietwezen gegeven bevoegdheid – onderzocht of de Femis Bank zich houdt aan alle voorschriften van die wet?

9 Zo ja, wat was het resultaat van dat onderzoek? Zo nee, wil de Minister bevorderen dat de Nederlandse Bank zo'n onderzoek instelt of doet instellen, en wil hij de Kamer de uitkomsten van dat onderzoek meedelen?

10 Beschikt Femis Bank die blijkens haar briefhoofd vestigingen heeft in Luxemburg, Liechtenstein en op Aruba en die niet is aangewezen als deviezenbank, over de in dat geval noodzaakelijke vergunningen als bedoeld in artikel 1 Deviezenbekendmaking 3/77 inzake kapitaalinvoer¹, respectievelijk artikel 2 Deviezenbekendmaking 2/77 inzake kapitaaluitvoer²?

11 Heeft de Nederlandse Bank – met gebruikmaking van de haal in artikel 11 van het Deviezenbesluit van 10 oktober 1945, Stb. F 222, gegeven bevoegdheid – onderzocht of de Femis Bank zich houdt aan de deviezenvoorschriften?

Als Femis Bank niet voorkomt in het

register van kredietinstellingen, als be-

doeld in artikel 2, eerste lid van de Wet Toezicht Kredietwezen, betekent dit dan – onder veronderstelling dat in het verleden door Femis Bank is voldaan aan het voorschrift van artikel 4 Wet Toezicht Kredietwezen – dat de eigen middelen minder dan f 100 000 bedragen?

12 Zo ja, wat was het resultaat van dat onderzoek? Zo nee, wil de Minister bevorderen dat de Nederlandse Bank zo'n onderzoek instelt of doet instellen, en wil hij de Kamer de uitkomsten van dat onderzoek meedelen?

13 Is de Femis Bank gehuisvest in een pand, plaatelijk bekend als Baarle-Nassau, nummer 1 én als Baarle-Hertog, nummer 6?

14 Kan de Minister bevestigen dat de Bel-

gisch-Nederlandse grens door de voordeur van dit bankgebouw heen- loopt, met dien verstande dat blijkens oude kadasterkaarten het pand zelfs tot tweemaal toe door de grens gesne- den wordt?

15 Over welke sancties beschikt de Nederlandse Bank dan in dit concrete geval?

Toelichting

De Femis Bank duikt regelmatig op in publikaties, gewijd aan het schemer- gebied van de belastingheffing.

488

Vragen van het lid **De Kam** (P.v.d.A.) over de *Femis Bank*. (Ingezonden 6 oktober 1977)

1

Heeft ook de Minister advertenties gelezen, waarin de Femis Bank haar diensten aanbiedt?

2

Wat is de rechtsvorm van de Femis Bank? Waar is haar juridische zetel?

3

Is de Femis Bank gehuisvest in een pand, plaatelijk bekend als Baarle-Nassau, nummer 1 én als Baarle-Hertog, nummer 6?

4

Kan de Minister bevestigen dat de Belgisch-Nederlandse grens door de voordeur van dit bankgebouw heenloopt, met dien verstande dat blijkens oude kadasterkaarten het pand zelfs tot tweemaal toe door de grens gesneden wordt?

5

Is het waar dat de Femis Bank (juridisch) bestaat uit een Belgische en een Nederlandse eenheid, zodat feitelijk sprake is van twee bankvestigingen onder één dak?

6

Is tenminste het Nederlandse deel van de Femis Bank – afgaande op de beschikbare feiten – niet een kredietinstelling in de zin van artikel 1, eerste lid letter a, van de Wet Toezicht Kredietwezen van 21 juni 1956, Stb. 427?

7

Als Femis Bank niet voorkomt in het register van kredietinstellingen, als be-

doeld in artikel 2, eerste lid van de Wet Toezicht Kredietwezen, betekent dit dan – onder veronderstelling dat in het verleden door Femis Bank is voldaan aan het voorschrift van artikel 4 Wet Toezicht Kredietwezen – dat de eigen middelen minder dan f 100 000 bedragen?

8

Heeft de Nederlandse Bank – met gebruikmaking van de haal in artikel 8 Wet Toezicht Kredietwezen gegeven bevoegdheid – onderzocht of de Femis Bank zich houdt aan alle voorschriften van die wet?

9

Zo ja, wat was het resultaat van dat onderzoek? Zo nee, wil de Minister bevorderen dat de Nederlandse Bank zo'n onderzoek instelt of doet instellen, en wil hij de Kamer de uitkomsten van dat onderzoek meedelen?

10

Beschikt Femis Bank die blijkens haar briefhoofd vestigingen heeft in Luxemburg, Liechtenstein en op Aruba en die niet is aangewezen als deviezenbank, over de in dat geval noodzaakelijke vergunningen als bedoeld in artikel 1 Deviezenbekendmaking 3/77 inzake kapitaalinvoer¹, respectievelijk artikel 2 Deviezenbekendmaking 2/77 inzake kapitaaluitvoer²?

11

Heeft de Nederlandse Bank – met gebruikmaking van de haal in artikel 11 van het Deviezenbesluit van 10 oktober 1945, Stb. F 222, gegeven bevoegdheid – onderzocht of de Femis Bank zich houdt aan de deviezenvoorschriften?

12

Zo ja, wat was het resultaat van dat onderzoek? Zo nee, wil de Minister bevorderen dat de Nederlandse Bank zo'n onderzoek instelt of doet instellen, en wil hij de Kamer de uitkomsten van dat onderzoek meedelen?

13

Is de Minister bereid te bevorderen dat een eventueel onderzoek van de Nederlandse Bank plaatsvindt in nauw overleg met de riksbelastingdienst en de betrokken fiscale en bankautoriteiten in België?

14

Wil de Minister bevorderen dat onverwijd sancties worden getroffen, wanneer de uitkomsten van een reeds ingesteld of een nog aan te vangen onderzoek naar de handel en wandel van de Femis Bank daartoe aanleiding geven?

15

Over welke sancties beschikt de Nederlandse Bank dan in dit concrete geval?

Toelichting

De Femis Bank duikt regelmatig op in publikaties, gewijd aan het schemer- gebied van de belastingheffing.

¹ Artikel 1 Deviezenbekendmaking 3/77 verbiedt aan een ingezetene/niet-deviezenbank om zonder vergunning van de Nederlandse Bank in een kalenderjaar kredieten of geldleningen van in totaal meer dan f 300 000 te verkrijgen van niet-ingezetenen.

² Artikel 2 Deviezenbekendmaking 2/77 verbiedt aan een ingezetene om zonder vergunning van de Nederlandse Bank in een kalenderjaar kredieten of geldleningen van in totaal meer dan f 10 000 000 in ongeacht welke andere geldsoort aan eenzelfde niet-ingezetene te verstrekken.

Antwoord

Antwoord van Minister Andriessen (Financiën). (Ontvangen 22 december 1977) (Zie ook Aanhangsel, Handelingen, zitting 1977-1978, nr. 207)

1

Ja.

2

Volgens inschrijving bij de Kamer van Koophandel te Tilburg is Femis Bank, Eerste Europese Beleggingsspaarbank CV een commanditaire vennootschap, gevestigd aan de Hoogbraak 1 te Baarle-Nassau (Nederland); zij houdt uitsluitend kantoor bij haar beherende vennooten, zijnde Femis Bank, Eerste Europese Beleggingsspaarbank BV, gevestigd te Luxemburg, en Owel en Co's International Registered Trust Company NV, gevestigd te Baarle-Hertog (België).

3

«Femis Bank» is gehuisvest in een pand plaatselijk bekend als Hoogbraak 1, Baarle-Nassau en Hoogbraak 6, Baarle-Hertog.

4

Het onder antwoord 3 vermelde pand wordt doorsneden door de Belgisch-Nederlandse grens. Uit metingen, tijdens het sub 8/9 vermelde gerechtelijke onderzoek verricht door deskundigen, kwam vast te staan dat het kantoorgedeelte van bedoeld pand vrijwel geheel op Belgisch grondgebied is gelegen. Voorts ligt de ingang van «Femis Bank» aan Belgische zijde van de grens.

5

Verwezen wordt naar de antwoorden op de vragen 2, 4, 6, 7, 8 en 9.

6 en 7

Volgens het antwoord op vraag 8/9 is niet gebleken van enige aanwijzing dat «Femis Bank» in Nederland het bedrijf

8 en 9

Ten einde over de toepasbaarheid van de WTK meer zekerheid te verkrijgen, heeft De Nederlandsche Bank reeds geruime tijd geleden aan «Femis Bank» medegedeeld voornemens te zijn een onderzoek ex artikel 8 WTK bij de Nederlandse vestiging van «Femis Bank» in te stellen. Gezien de onderlinge vervlochtenheid van de Nederlandse en Belgische vestigingen van «Femis Bank» is er naar gestreefd dit onderzoek in samenwerking met de Belgische autoriteiten te doen plaatsvinden. Op verzoek van de Bankcommissie, het toezichthoudende orgaan in België, werden de bevoegde Belgische gerechtelijke autoriteiten hiermede belast. Inmiddels hadden de Nederlandse gerechtelijke autoriteiten besloten uit eigen hoofde, te zamen met de Belgische autoriteiten, op 21 november 1977 een onderzoek in te stellen bij Femis Bank. De Nederlandsche Bank heeft daarom aan de Nederlandse justitiële autoriteiten verzocht om gegevens die bij het onderzoek bekend mochten worden ter beschikking van de Bank te stellen, voor zover deze gegevens voor de Bank van belang zijn in verband met de vraag of tot registratie van «Femis Bank» als kredietinstelling zou kunnen worden overgegaan. Uit het onderzoek is niet gebleken van enige aanwijzing dat «Femis Bank» in Nederland het bedrijf van kredietinstelling uitoefent.

10 en 12

«Femis Bank» beschikt niet over deviezenvergunningen van De Nederlandsche Bank. Op grond van door «Femis Bank» verstrekte inlichtingen heeft De Nederlandsche Bank geconcludeerd, dat genoemde instelling de status van niet-ingezetene in de zin van het Deviezenbesluit 1945 toekwam. Tot het instellen van een onderzoek bij «Femis Bank» naar vergunningsplichtige han-

geven tot een ander ordeel over de deviezenrechtelijke status van «Femis Bank».

13 en 15

Het onderzoek naar de toepasbaarheid van de WTK staat los van de controle door de belastingdienst. Overigens is er gezien het vorengaande geen aanleiding een nader onderzoek of het treffen van sancties door De Nederlandsche Bank in het onderhavige geval te bevorderen.

Vraag

5

Is het waar dat de Femis Bank (juridisch) bestaat uit een Belgische en een Nederlandse eenheid, zodat feitelijk sprake is twee bankvestigingen onder één dak?

Antwoord

5

Verwezen wordt naar de antwoorden op de vragen 2, 4, 6, 7, 8 en 9.

Curator Femis Bank beticht van valsheid in geschrifte

Van onze verslaggever

Breda - De oprichter en ex-eigenaar van de Femis Bank, Hendrik Owel, beschuldigt drs. H. Tilman, een van de vier curatoren in het faillissement van zwart-geldbank Femis, van valsheid in geschrifte.

Owel heeft bij de officier van justitie in Breda aangifte gedaan. De beschuldiging vermag geen indruk maken op curator mr. T. Kamphuisen, die de afwikkeling van het faillissement leidt. „Die man slaakt wat kreten,” zegt hij mede namens Tilman, die op vakantie is.

De zaak draait om het oude kantoor van de failliete Femis-organisatie in Baarle-Nassau, dat is ondergebracht in een onroerend-goedmaatschappij Immobiles Holding. De curatoren Tilman uit Bussum en mr. T. Kamphuisen uit Breda willen de luxueuze kantoor-villa verkopen en de baten van enkele tonnen toevoegen aan de boedel.

Owel meent echter met een vordering van ruim een half miljoen gulden op onroerend-goedmaatschappij Immobiles Holding uit Liechtenstein recht te hebben op de opbrengsten van het kantoor. Owel beschuldigt Tilman ervan zijn vordering voor de Bredase rechtkantoor, die het faillissement van Femis Bank en de gelieerde bedrijven begeleidt, te verdwijsten. En daarmee zou Owel een half miljoen gulden mislopen. De aangifte van valsheid in ge-

schrifte betreft de overdracht van aandelen in Immobiles Holding. Immobiles werd in 1969 opgericht door mevrouw Aisja Owel en de toenmalige vice-premier van Liechtenstein, Fürstlicher Rat Josef Büchel.

In augustus 1980 droeg mevrouw Aisja Owel de rechten van Immobiles over aan Femis,” schreef curator Tilman op 13 mei van dit jaar in notities aan de rechtkantoor in Breda. Volgens Owel pleegde Tilman hiermee met opzet valsheid in geschrifte. Niet Owel maar Büchel zou de aandelen hebben overgedragen. Mevrouw Owel heeft nooit geld ontvangen voor de aandelen en de transactie is daarmee niet tot stand gekomen, stelt Owel. Via deze weg zou mevrouw Owel een vordering hebben.

Tilman zou de Bredase rechtkantoor verder hebben misleid door alleen melding te maken van een schuld van Immobiles aan Femis en een even grote schuld van Femis aan Owel & Co ‘te vergeten’. Daarmee wekte Tilman ten onrechte de indruk dat Femis via Immobiles zelf eigenaar van het pand is, terwijl feitelijk Owel de lening heeft verstrekt.

• Het kantoor van de Femisbank was ondergebracht in een villa in Baarle- Nassau.

FOTO DE STEM/JOHAN GURP

Ook zou Tilman valsheid in geschrifte hebben gepleegd door de rapporten zijn door Tilman opzettelijk verzweven omdat daarin het bewijs voor de vordering van Owel & Co op Immobiles is terug te vinden, stelt Owel.

Jaarstukken en belastingaangiften van Immobiles zouden volgens Owel echter in kopie aan de

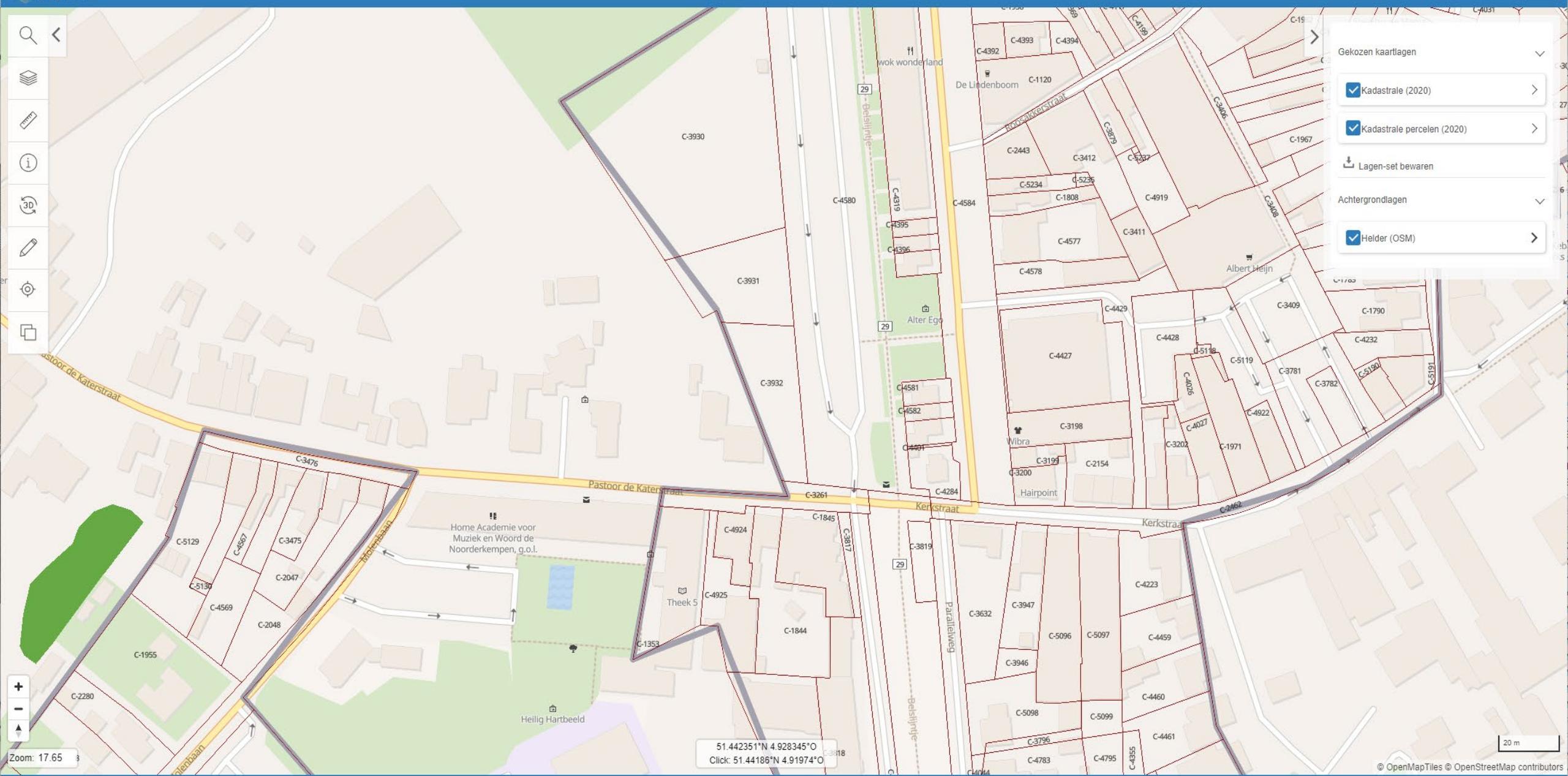
curatoren zijn toegezonden. Die rapporten zijn door Tilman opzettelijk verzweven omdat daarin het bewijs voor de vordering van Owel & Co op Immobiles is terug te vinden, stelt Owel.

Immobiles Nederland is failliet verklaard op verzoek van cura-

tor mr. T. Kamphuisen, die als curator de hele Femis-boedel beheert. Een vreemde dubbelrol, vindt Owel. Kamphuisen kon het faillissement van Immobiles creëren, door zelf als curator van Femis aan Immobiles de huur niet te betalen. Op deze wijze heeft Kamphuisen onder een be- slag van Owel op het pand uit weten te komen, zegt Owel. Owel stelt dat Kamphuisen zich onfatsoenlijk gedraagt in het faillissement van de Femis-organisatie. Formeel was de hoofdzetel van de zwart-geldbank gevestigd op het Caribische eiland Anguilla. In januari heeft het gerechtshof van Anguilla Kamphuisen gevraagd om bij Immobiles een onafhankelijke bemiddelaar aan te stellen. Dat is niet gebeurd. ‘Curator Kamphuisen minacht het Anguiliaans gerechtshof’, verwijt Owel de Bredase curator nu.

Kamphuisen zegt zich wel ingespannen te hebben voor het aanstellen van de bemiddelaar, maar daarvoor geen medewerking te hebben gekregen. Hij is verbaasd over de opstelling van Owel. „We kregen uit besprekingen met zijn advocaat de indruk dat we tot een regeling over het kantoor zouden komen. Maar dat wordt zo niet makkelijker.” De curator voelt er weinig voor om ‘via de krant juridische geschillen uit te vechten’ en wijst erop dat de zaak nog steeds onder de rechter is.

Het Openbaar Ministerie in Breda kan de aangifte bevestigen. De zaak ligt bij officier van justitie mr. H. Smid, die de Femis-affaire behandelt. Smid was in verband met vakantie niet bereikbaar voor commentaar.

CD/2000
:DAIPAC682:DAC
>

1980

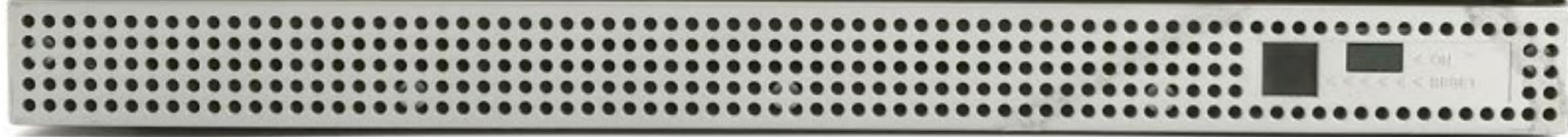
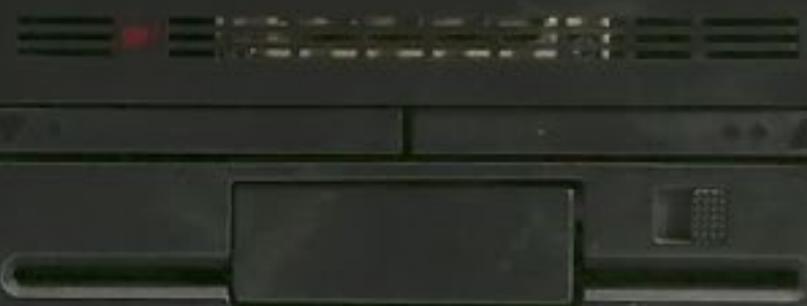

Do Not leave Display on CRT tube
for extended periods of time.
Always PAGE CNT to clear the
display when leaving the system.

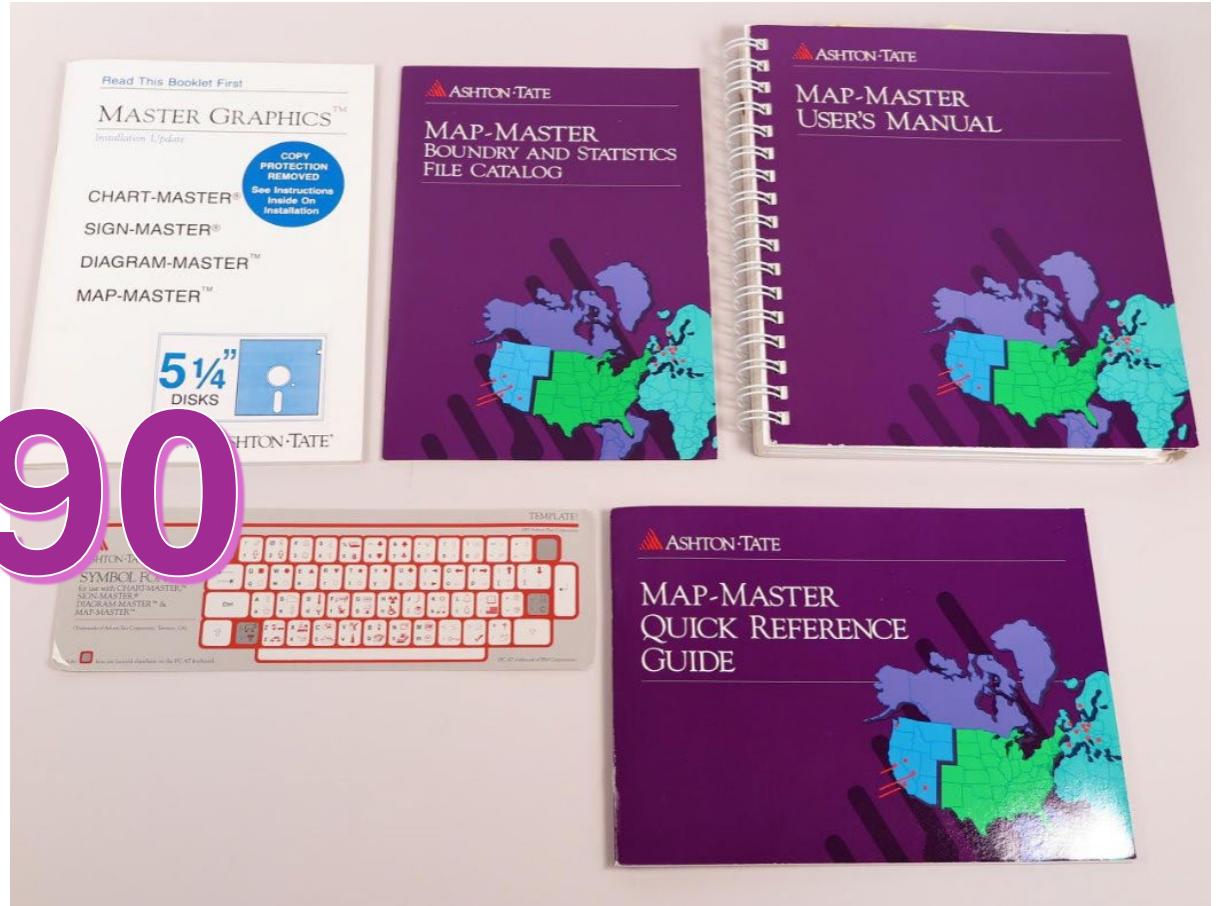
olivetti
PERSONAL
COMPUTER
M24

ArcInfo ArcGIS (online)

1990

Calculation and Mapping of Critical Loads in Europe:

CONVENTION ON LONG-RANGE TRANSDOMARY AIR POLLUTION
of the United Nations Economic Commission for Europe

CALCULATION AND MAPPING OF CRITICAL THRESHOLDS IN EUROPE

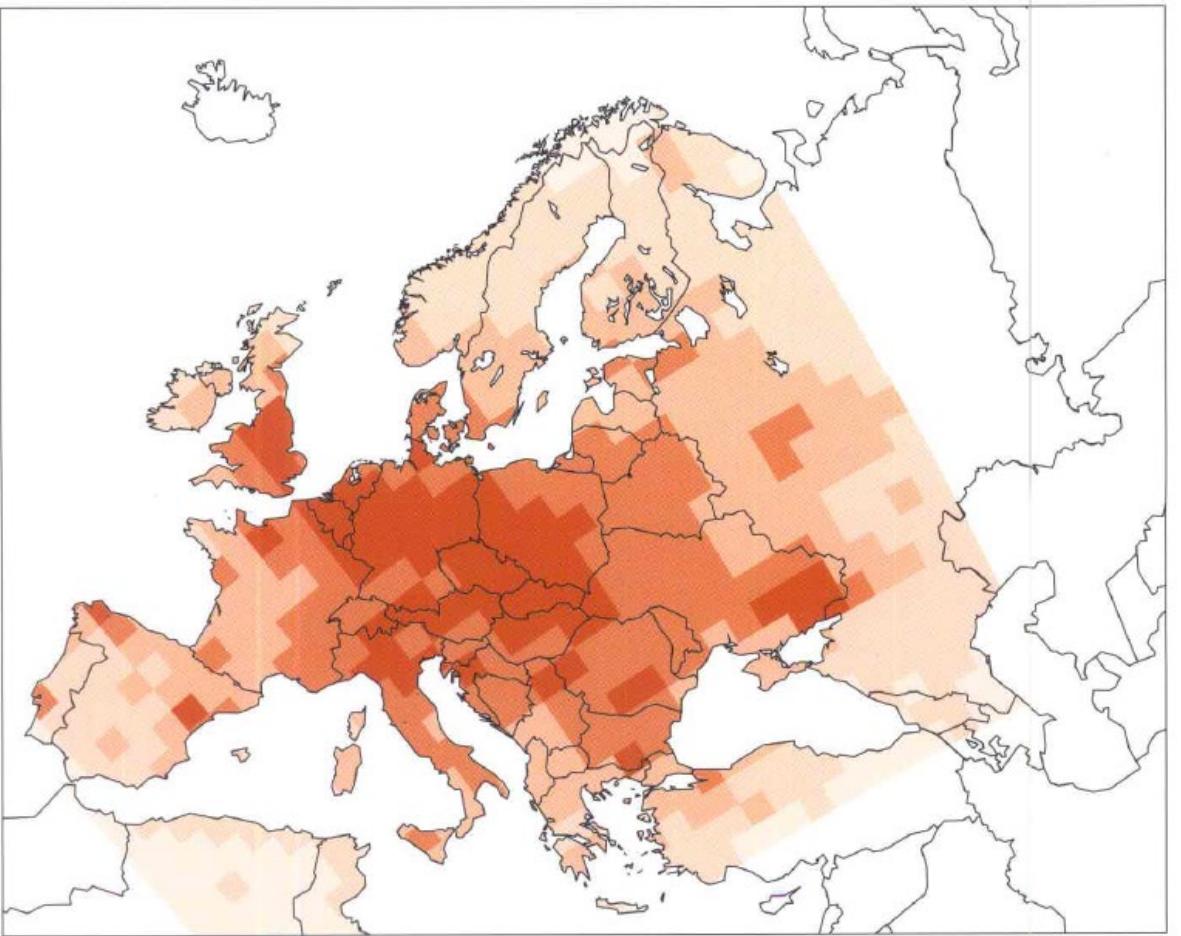
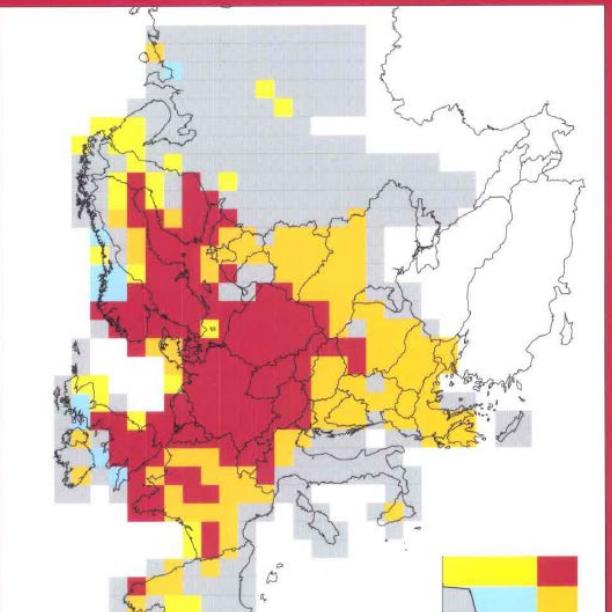
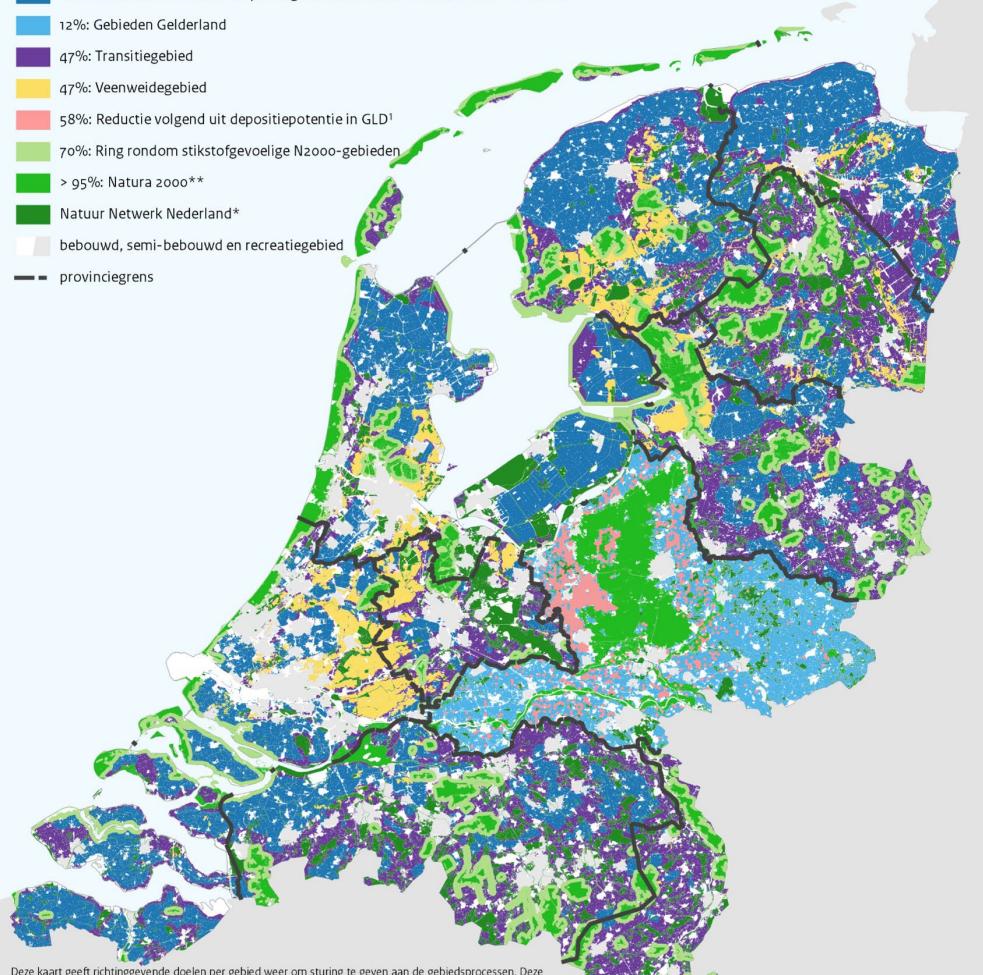

Figure 2.6. Sulphur deposition in 1980.

Richtinggevende emissiereductiedoelstellingen per gebied

- 12%: Gebieden met minder beperkingen vanuit water, bodem, natuur en stikstof
- 12%: Gebieden Gelderland
- 47%: Transitiegebied
- 47%: Veenweidegebied
- 58%: Reductie volgend uit depositiepotentie in GLD¹
- 70%: Ring rondom stikstofgevoelige N2000-gebieden
- > 95%: Natura 2000**
- Natuur Netwerk Nederland*
- bebouwd, semi-bebouwd en recreatiegebied
- provinciegrens

Deze kaart geeft richtinggevende doelen per gebied weer om sturing te geven aan de gebiedsprocessen. Deze doelen zijn opgesteld op basis van een modelmatige berekening. Hier kan gemotiveerd van worden afgekeken als uit de gebiedsprocessen blijkt dat een andere verdeling passender is. Ook kan (nogvaartse) bijstelling aan de orde zijn wanneer sectorale doelen voor industrie en mobiliteit worden vastgesteld en rameningen worden geactualiseerd. Voor bijstellingen geldt echter wel dat realisatie van de landelijke stikstof- en natuurverplichtingen een voorwaarde zijn. De emissiereductiepercentages per gebied leiden opgeteld tot het halen van de landelijke doelstelling voor 2030 (74% onder KDW), en anticiperen al op de benodigde reductie voor de doelstellingen KRW en klimaat. Bij de modelmatige berekening is gerekend met een reductie van 39 kton NH₃ vanuit de landbouw (veehouderij). Waar dit effectief is, is er ruimte in de gebiedsprocessen voor maatwerk, bijvoorbeeld om doelstellingen voor een deel in te vullen met reductie in andere sectoren (zoals industrie).

*Vanwege de diversiteit van de NNN-gebieden zal de benodigde reductie afhankelijk zijn van specifieke lokale omstandigheden in het gebied. Modelmatig is gerekend met 95% emissiereductie.

**N2000-gebieden die zich kenmerken als (grote) wateren, zoals Waddenzee en IJsselmeer, zijn niet visualiseerd op de kaart. De richtinggevende doelen zien in hoofdzaak namelijk toe op reductie van emissie afkomstig van activiteiten op land. In deze gebieden is modelmatig gerekend met 95% reductie.

In NNN én Natura 2000-gebieden kunnen (agrarische) activiteiten bewust onderdeel zijn van bijvoorbeeld (agrarch) natuurbeheer. Waar dat het geval is en ook in de toekomst passend is, is ruimte om hier in de gebiedsplannen rekening mee te houden.

[1] Betreft een combinatie van emissiereductie van 80% voor stallen en 18% voor veld.

.nl: 21-06-2013

Open Source Summit april 1998 door Tim O'Reilly met [Linus Torvalds](#), [Larry Wall](#), [Brian Behlendorf](#), [Eric Allman](#), [Guido van Rossum](#), [Michael Tiemann](#), [Paul Vixie](#), [Jamie Zawinski](#) van [Netscape](#) en [Eric Raymond](#).

- Anne Blankert
- Barend Gehrels
- Valik Salorzano Barboza

Geodan EDT (RoadPlanner) later o.a. EduGIS
C++ | Boost Geometry -> TomTom
Geodan Mobile Solutions -> Zebra Technologies (Chicago USA)

Anne Blankert
Henk Scholten

Dorine Burmanje
Ulrike Schild

Joop van der Schee
Henk Trimp
Henk Scholten

2004

EduGIS | Educatief Geografisch

edugis.nl

Nieuws Community Contact Informatie over Nederland

EduGIS atlassen Lesmateriaal Kaart- en dataportalen

EduGIS

Thermohaliene circulatie

Nieuwe kaart: Thermohaliene circulatie! Aan de collectie van kaarten op mondiale schaal is een nieuwe laag toegevoegd. De thermohaliene circulatie (THC) is het wereldwijde systeem van de zeestromen....

Lees verder...

Welkom!

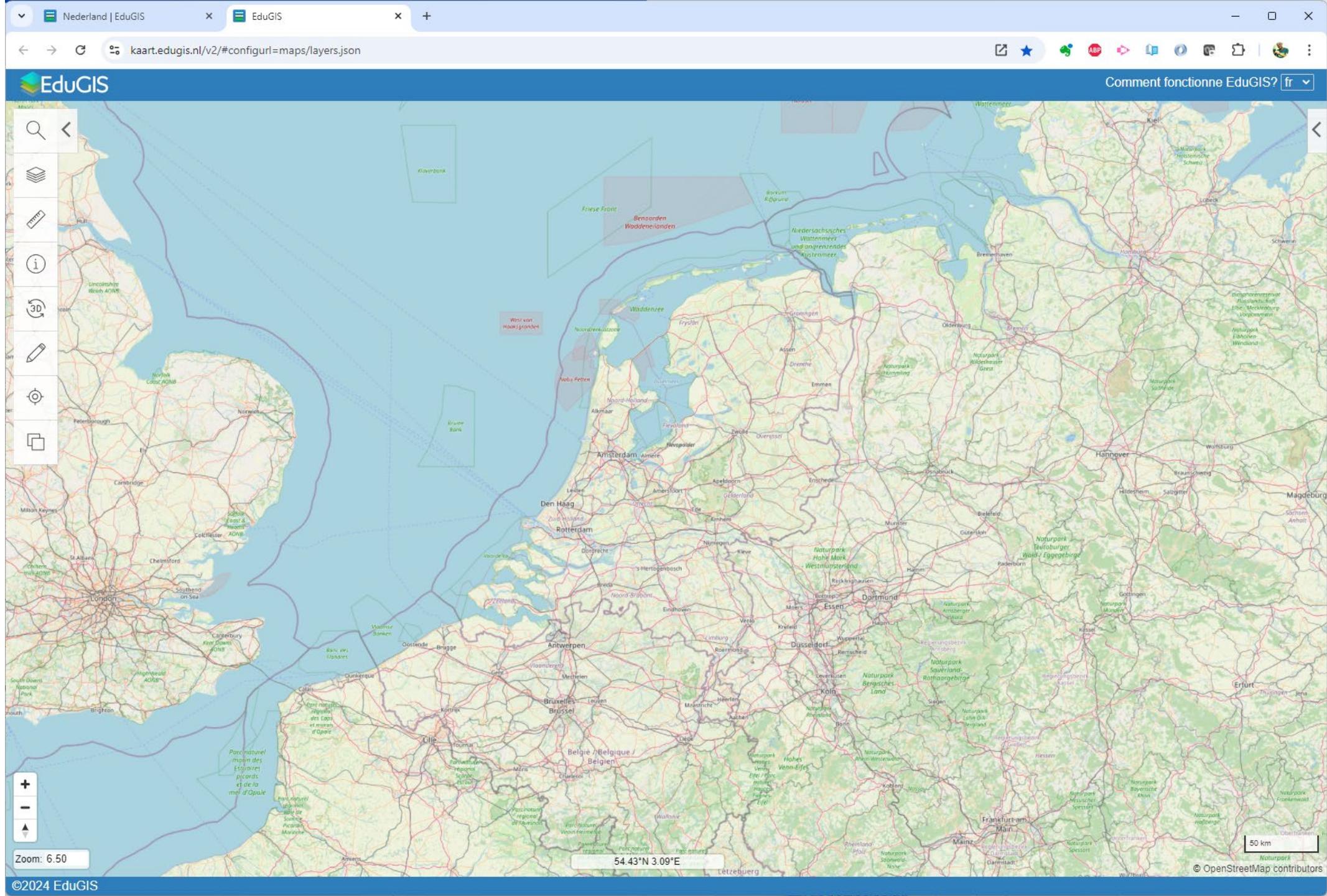
Hier bij EduGIS vind je prachtige kaarten met digitaal lesmateriaal. Leerlingen leren kaartlezen, kaarten vergelijken en kaartinterpretatie. Daarnaast kunnen zij gebruik maken van zogenaamde Geo-ICT tools waarmee zij zelf kaartbewerkingen en -analyses kunnen maken. Klinkt ingewikkeld? Welnee! We hebben ons best gedaan om de bediening zo intuïtief mogelijk te maken.

> Wist je trouwens dat al ons materiaal openbaar is (open source en open data)? Je kunt meteen aan de slag; geen inlogprocedure, geen kosten.

Wat doet EduGIS

Het gebruik van geo-tools & -data in het onderwijs mogelijk maken met:

- Kaartviewer:
  - via browser, zonder login
  - Met veel verschillende configuraties en beschikbare datasets
- Lessen en les-tips
  - Over actuele thema's
  - Maken gebruik van de kaartviewer
  - Zijn gericht op 'zelf doen' door de leerlingen
  - Zoveel mogelijk relatie met de eigen leefomgeving

The screenshot shows the EduGIS Atlas interface. On the left, there's a sidebar with a search bar and a 'Kaartlagen toevoegen' (Add map layers) section. The main area displays a map of the Netherlands and parts of Germany, Belgium, and France. A floating window titled 'Gekozen kaartlagen' (Selected map layers) shows that 'Kadastrale percelen (2020)' is selected. The right side features a sidebar with links like 'Hoe werkt EduGIS? nl', 'Nederlands', and several help sections: 'Hoe werkt de EduGIS Atlas?', 'Zoeken (topografisch)', 'Zoomen', 'Verschuiven', 'Kijkhoek', 'Gekozen kaartlagen', and 'Kaartlagen'. Below these are detailed instructions for using map layers.

Hoe werkt EduGIS? nl

Nederlands

Hoe werkt de EduGIS Atlas?

Zoeken (topografisch)

Zoomen

Verschuiven

Kijkhoek

Gekozen kaartlagen

Kaartlagen

- Klik op de kaartlagenknop.
- Vind snel de juiste kaart met het filter "Zoek een kaartlaag...". Zoek op naam of thema.
Let op: de laatst aangevinkte kaartlaag ligt bovenop!
- Klik op **blauwe dikgedrukte namen** om te zien welke kaarten er beschikbaar zijn.
- Vink de kaart(en) aan die je wilt zien.
- Open het menu "Gekozen kaartlagen" in de rechterbovenhoek en klik op een kaarttitel.
- Bekijk de legenda.
- Verander legendakleuren.
- Verander de doorzichtigheid.
- Verwijderen de kaart uit 'Gekozen lagen'.
- Bewaar een kaart op je eigen laptop.

Gekozen kaartlagen

Kadastrale percelen (2020)

Zoom verder in

Verwijderen

Achtergrondlagen

Kaartlagen toevoegen

zoek een kaartlaag...

Achtergrondlagen

Topografie

Administratieve indelingen

Bevolking

Gebouwen

Panden e.d.

Hoogte panden 3D

Bouwjaar panden 3D

Bouwjaar panden 2D

Energielabel panden

Kadastrale percelen (2020)

ligplaatsen

standplaatsen

Verblijfsojecten

Monumenten

Bouwjaar per gebied

Voorzieningen

Landschap, bodem en ondergrond

Water

Landbouw

Milieuvervuiling

Toekomst

Energietransitie

Historische kaarten / luchtfoto's

Zoom: 6.50

53.65°N 7.12°O

© OpenStreetMap contributors

©2024 EduGIS

De IJssel in 2120

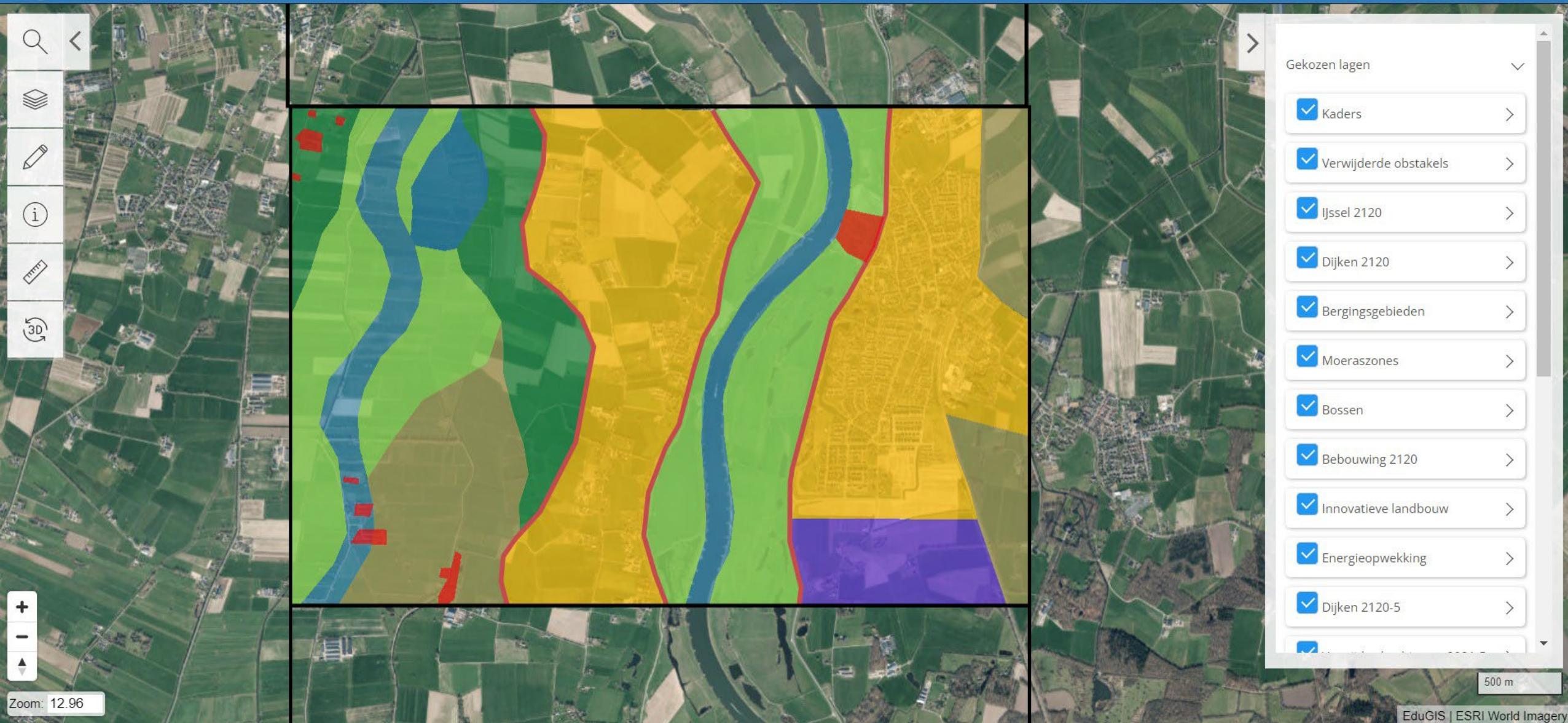
De inwoners van Nederland zijn op zoek naar een natuurlijker toekomst. In die toekomst kunnen we beter omgaan met een stijgende zeespiegel, perioden van extreem weer, een dalende biodiversiteit, een toenemende vraag naar voedselproductie en de noodzakelijke afname van broeikasgassen. We leven welvarend in een zogeheten natuurinclusieve samenleving.

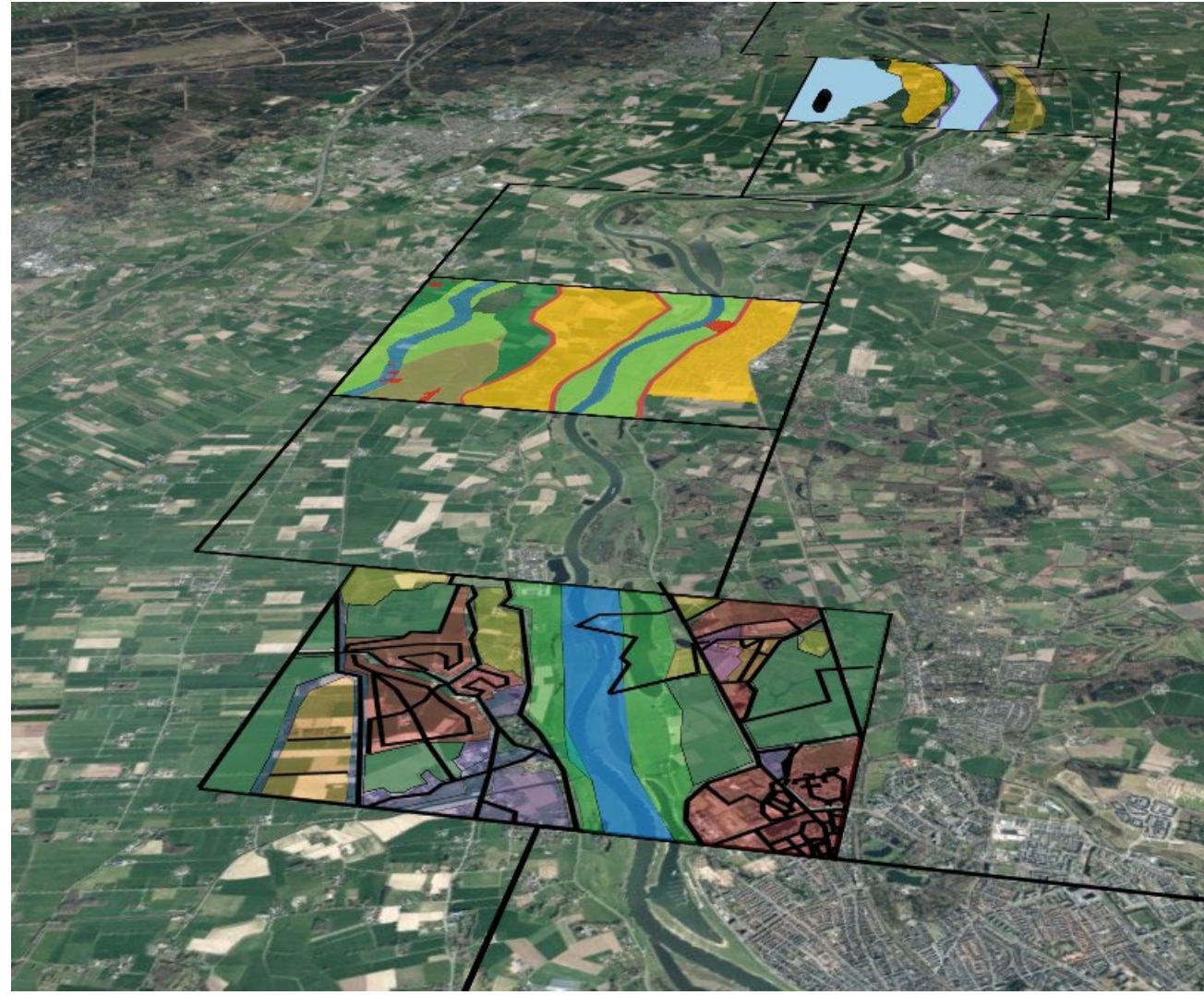
Hoe ziet die eruit? Dat mag jij bepalen!

Deze les is gelanceerd tijdens de KNAG Onderwijsdag: Tijd voor Geografie

[>Direct naar de les](#)

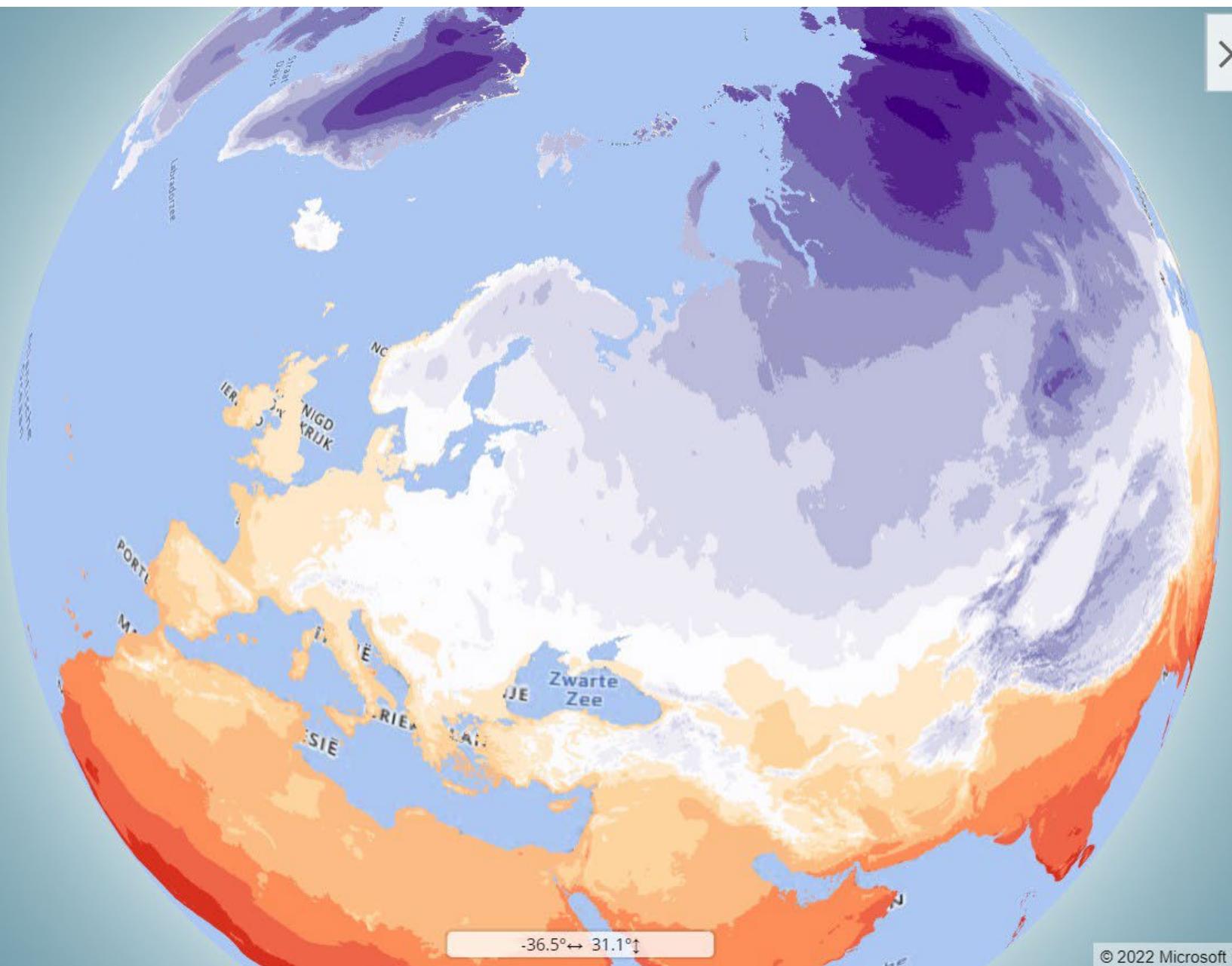

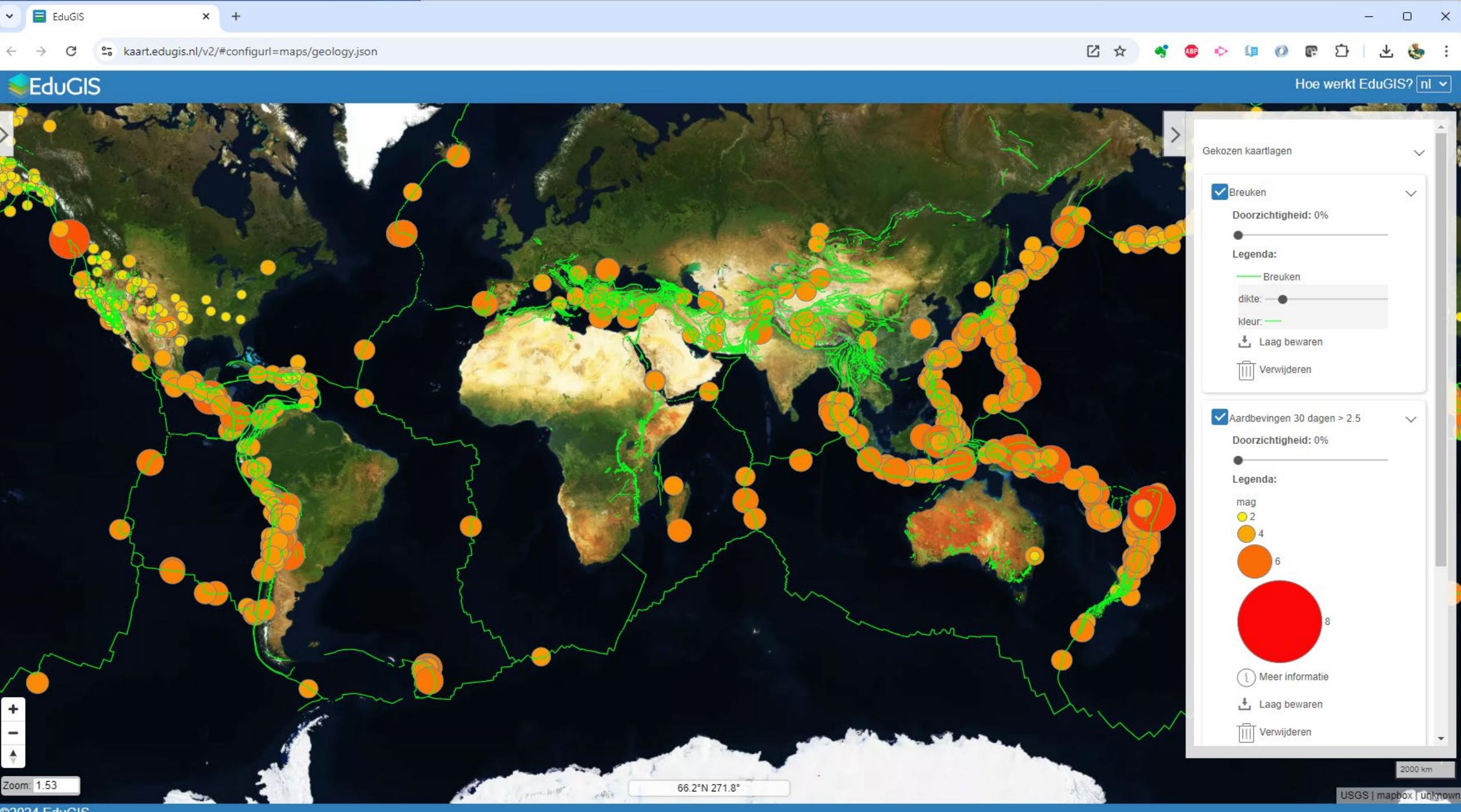
Groenland

Inleiding

Groenland, een uitgestrekt eiland van ijs en sneeuw, is veel meer dan alleen een koud en afgelegen oord. Wist je dat wetenschappers dit gebied nauwlettend in de gaten houden om te begrijpen wat er op én onder die dikke ijslaag gebeurt? Door onderzoek te doen in Groenland, proberen wetenschappers de processen op deze ijskap beter te begrijpen. Ze kijken naar hoe, waar en hoe snel het ijs smelt, hoe het land eronder verandert en wat dit allemaal betekent voor onze steeds warmere toekomst. Dit is niet zomaar een taak; het helpt ons te voorspellen hoe het klimaat zal veranderen en wat dit betekent voor plekken over de hele wereld. In deze opdracht duiken we in de wereld van deze onderzoekers. Hoe meten ze wat er in Groenland gebeurt? Waarom is dit zo belangrijk? En hoe helpt dit ons om voorbereid te zijn op de toekomst? Ga mee op deze wetenschappelijke ontdekkingsreis en ontdek de mysteries van Groenland!

Recente ontwikkelingen

- Meertalig, zowel in website als in kaart-app (maar nog niet in kaart-data -> AI)
- Samenwerking met Kennisnet via WikiWijs -> splitscreen <https://maken.wikiwijs.nl/202111#!page-7782605>
- BRO – De ondergrond in 3D
<https://www.edugis.nl/project/dieper-leren-met-geo-ict-hv/>
- Vertaling IPCC rapporten naar praktische lessen
<https://www.edugis.nl/project/ipcc-lessen/>
- Lessen voor de BES-eilanden over de Caribische regio
<https://www.edugis.nl/caribische-regio/>
- Actuele atllassen: Israël-Palestina

Organisatie EduGIS

- Sinds 2017 Stichting EduGIS, huidig bestuur
  - Jaap Boter (namens VU)
  - Iris Reimerink (namens Kadaster)
  - Anne Blankert
  - Evert Meijer
- Financiën:
  - sponsoring (Kadaster)
  - opdrachten (BZK)
  - subsidies (NWO)
- Medewerkers
  - Tim Jonker
  - Kyra van Laak
- Netwerk partners

Organisatie EduGIS: community

- AK leraren community
  - Les-ideeën
  - Les-series
  - Uitwisselen
  - Meedenken over nieuwe functionaliteit
- Gebruikers community
  - Andere vak leraren
  - Historische verenigingen
  - ...
- OS developers community
  - Onderhouden software
  - Verbeteren user interface
  - Ontwikkelen nieuwe functionaliteit
  - Updaten en uitbreiden geo-data

Tot slot

Hoe het onderwijs profiteert
van open online GIS-software

Tim Jonker

Education

Nederlands

⌚ 15h00 - 15h20

🏠 BG1

EduGIS: browsergebaseerde
kaartvisualisatie en analyse
voor het onderwijs

Anne Blankert

Education

Nederlands

🏠 BG1

⌚ 15h25 - 15h45

